

3. modulis

Neatbilstība līguma
noteikumiem

Funded by
the European Union

consumerlawready.eu

SAISTĪBU ATRUNA:

Šajā publikācijā izklāstītā informācija un viedokļi pieder autoram(-iem) un var neatspoguļot Eiropas Komisijas oficiālo viedokli. Eiropas Komisija negarantē šajā publikācijā iekļauto datu precizitāti. Ne Eiropas Komisija, ne jebkura persona, kas rīkojas Komisijas vārdā, nevar tikt saukta pie atbildības par šeit ietvertās informācijas iespējamo izmantošanu.

Šis dokuments nav juridiski saistošs, un tas nesatur oficiālu ES vai valsts tiesību aktu interpretāciju, un tajā nevar sniegt visaptverošas vai pilnīgas juridiskas konsultācijas. Tā mērķis nav aizstāt profesionālu juridisko konsultāciju par konkrētiem jautājumiem.

Lasītājiem arī jāņem vērā, ka ES un valstu tiesību akti tiek pastāvīgi atjaunināti: jebkura moduļu versija papīra formātā ir jāpārbauda, salīdzinot ar iespējamiem atjauninājumiem tīmekļa vietnē www.consumerlawready.eu.

2025. gada jūlijs

Table of Contents

Ievads.....	6
Vai dažādās ES dalībvalstīs noteikumi par preču neatbilstību līguma noteikumiem ir atšķirīgi?.....	8
Vai es varu izvairīties no tā, ka tiks piemēroti noteikumi par preču neatbilstību līguma noteikumiem?.....	8
Ciktāl piemērojami noteikumi par preču neatbilstību līguma noteikumiem?.....	8
Vai direktīvas noteikumi attiecas arī uz patērētājiem sniegtajiem pakalpojumiem?.....	9
Kādi ir garantiju veidi precēm, digitālajam saturam vai digitāliem pakalpojumiem, kurus pārdod patērētājiem?.....	9
Kādas ir likumiskās garantijas galvenās pazīmes?.....	9
Kādos gadījumos patērētāja preces uzskata par neatbilstošām līguma noteikumiem?.....	10
Kādas ir komercgarantijas galvenās pazīmes?.....	12
Vai es varu likumisko garantiju prezentēt kā komercgarantiju?.....	12
Vai likumiskā garantija attiecas arī uz lietotām precēm?.....	13
Kādas ir patērētāja tiesības preces neatbilstības gadījumā?.....	13
Vai pastāv ierobežojumi patērētāja tiesībām brīvi izvēlēties tiesiskās aizsardzības līdzekli šajā hierarhijā?.....	14
Vai es varu prasīt kompensāciju no patērētāja?.....	16
Kā veikt trūkuma novēršanu vai preces apmaiņu?.....	16
Vai pēc līguma darbības izbeigšanas jūs kā pārdevējs varat pieprasīt kompensāciju par preču izmantošanu?.....	16
Kuros gadījumos pārdevējs nav atbildīgs par neatbilstību?.....	16
Kam jāpierāda neatbilstība?.....	17
Vai es varu pārdresēt patērētāja sūdzības importētājam, izplatītājam vai ražotājam?.....	19
Vai es varu prasīt kompensāciju no personas piegādes ķēdē, kas atbildīga par neatbilstību?.....	19
Kas notiek, ja prece ir ne vien neatbilstoša, bet arī ir bīstama?.....	19
Kādas sekas rada patērētāju tiesību pārkāpšana un tiem piešķirto garantiju neievērošana neatbilstošu preču gadījumā?.....	20
Kas notiek, ja preces pārdod pāri robežai?.....	20

Īpatnības tirdzniecībā, kas vērsta uz patērētājiem, kuri dzīvo citās dalībvalstīs.....	20
Kādos gadījumos uzskata, ka uzņēmējdarbība ir vērsta uz patērētājiem, kas dzīvo citās dalībvalstīs?.....	20
Ko tas jums nozīmē praksē?.....	21
Kādas valsts tiesības būs piemērojamas jūsu pārrobežu līgumiem?.....	21
Ja saistībā ar šādu pārrobežu līgumu rodas strīds, kura tiesa ir uzskatāma par kompetentu to risināt?.....	21
Direktīva par digitālā satura un digitālo pakalpojumu piegādes līgumiem īsumā.....	22

“Veicot jaunus pirkumus, es jūtos drošāk, ja man ir vismaz divu gadu garantija uz nopirktajām precēm.”

Patērētājs

“Likumiska garantija liek ražotājiem ievērot noteiktu kvalitātes līmeni un, tādējādi, konkurence kļūst godīgāka”

Tirgotājs

“Lai paaugstinātu patērētāju uzticību savām precēm, es viņiem piedāvāju komercgarantiju. Patērētājiem tas patīk un viņi bieži izvēlas manas preces šī iemesla dēļ.”

Tirgotājs

Ievads

Cien. uzņēmēj,

Šī rokasgrāmata ir daļa no “ConsumerLaw Ready” projekta, un tā ir paredzēta mikrouzņēmumiem, kā arī mazajiem un vidējiem uzņēmumiem kā palīgs saskarsmē ar klientiem.

Projekts “Consumer Law Ready” Eiropas mēroga projekts, kuru vada *EUROCHAMBRES* (Eiropas Tirdzniecības un rūpniecības kameru asociācija) sadarbībā ar *BEUC* (Eiropas Patērētāju organizācija) un *SME United* (MVU balss Eiropā). To finansē Eiropas Savienība kopā ar Eiropas Komisiju.

Projekta mērķis ir palīdzēt jums ES patērētāju aizsardzības tiesiskā regulējuma ievērošanā.

ES patērētāju aizsardzības tiesiskais regulējums sastāv no dažādiem tiesību aktiem, kurus Eiropas Savienība ir pieņēmusi pēdējo 25 gadu laikā un kurus katra ES dalībvalsts ir transponējusi attiecīgajos nacionālajos tiesību aktos. Eiropas Komisija 2024. gadā pabeidza Digitālā taisnīguma atbilstības pārbaude (uzsākta 2022. gadā)¹ ar mērķi novērtēt vai šī brīža patērētāju aizsardzības noteikumi der mērķim nodrošināt augstu patērētāju aizsardzības līmeni digitālajā vidē. Atbilstības pārbaude parādīja, ka šie noteikumi joprojām ir aktuāli un nepieciešami, lai nodrošinātu augstu patērētāju aizsardzības līmeni un digitālā vienotā tirgus efektīvu darbību. Tomēr tā identificēja vairākas kaitīgas un mainīgas prakses, ar kurām patērētāji saskaras tiešsaistē, un norādīja uz jomām, kurās nepieciešami uzlabojumi, kas jārisina nākotnē. Projekta “Consumer Law Ready” mērķis ir izglītot tirgotājus, jo sevišķi MVU, par patērētāju tiesībām un viņu likumā noteiktajiem pienākumiem.

Rokasgrāmata sastāv no septiņiem moduļiem. Katrs veltīts kādai tēmai ES patērētāju aizsardzības tiesiskajā regulējumā:

- 1. modulī ir runa par prasībām attiecībā uz pirms līguma noslēgšanas sniedzamo informāciju,
- 2. modulī aprakstītas patērētāju atteikuma tiesības attiecībā uz distances vai ārpus uzņēmuma telpām noslēgtiem līgumiem,
- 3. modulī apkopoti tiesiskās aizsardzības līdzekļi, kurus tirgotājiem ir jāievēro gadījumā, ja produkti neatbilst līguma noteikumiem,
- 4. modulī runa ir par negodīgu komercpraksi un negodīgiem līgumu noteikumiem,
- 5. modulī ir veltīta strīdu alternatīvas izšķiršanas (SAI) mehānismiem,
- 6. modulis satur informāciju par tiesībām un pienākumiem tiešsaistes tirgos,
- 7. modulis ir veltīts preču drošumam (2026).

Šī rokasgrāmata ir tikai viens no mācību materiāliem, kas izveidoti projekta “Consumer Law Ready” ietvaros. Tīmekļa vietnē consumerlawready.eu ir pieejami citi mācību materiāli, piemēram, videoklipi, spēles un tiešsaistes testi, ar kuru palīdzību varat iegūt sertifikātu. Jūs varat sazināties ar ekspertiem un citiem MVU pārstāvjiem, izmantojot forumu.

¹ Vairāk informācijas par novērtējumu, tā secinājumiem un turpmākiem pasākumiem var atrast Eiropas Komisijas mājaslapā: https://commission.europa.eu/law/law-topic/consumer-protection-law/review-eu-consumer-law_en#:~:text=On%203%20October%202024%2C%20the%20Commission%20published%20a,level%20of%20consumer%20protection%20in%20the%20digital%20environment.

Rokasgrāmatas 3. modulis ir veltīts patērētāju tiesībām gadījumos, kad preces neatbilst līguma nosacījumiem. Tajā ir aprakstīts, kāda informācija ir jānodrošina un kādā veidā un kad tas darāms, un sniegti padomi par to, kā atvieglot šā tiesiskā regulējuma ievērošanu.

Moduļa pamatā ir noteikumi, kuri ietverti [direktīvā \(ES\) 2019/771](#) par atsevišķiem preču pārdošanas līgumu aspektiem ("Jaunā Preču pārdošanas direktīva") un [direktīvā \(ES\) 2019/770](#)² par dažiem digitālā satura un digitālo pakalpojumu piegādes līgumu aspektiem, kura tagad regulē digitālā satura un digitālo pakalpojumu neatbilstību līguma noteikumiem ("Digitālā satura direktīva"), atbilstoši tam, kā tās pārņemtas ES dalībvalstu tiesību aktos. Šīs divas direktīvas kopš 2022. gada janvāra aizvieto ES Direktīvu 99/44/EK par dažiem patēriņa preču pārdošanas aspektiem un saistītajām garantijām. Lai uzzinātu par informācijas sniegšanas prasībām attiecībā uz patērētāja tiesībām neatbilstības gadījumā, lūdzam skatīt 1. moduli.

Šis modulis arī iepazīstinās ar grozījumiem, kurus paredz 2024. gada 28. februāra [direktīva \(ES\) 2024/825](#) attiecībā uz patērētāju dalības veicināšanu zaļās pārkārtošanās procesā, nodrošinot viņiem labāku aizsardzību pret negodīgu praksi un viņu labāku informētību ("ECGT direktīva")³ un [direktīvā \(ES\) 2024/1799](#) par kopīgiem noteikumiem preču remontēšanas veicināšanai ("Direktīva par tiesībām uz remontu")⁴. Sagaidot grozījumus tiesību aktos, šis modulis jau ietver galvenas izmaiņas, kuri var attiekties uz Jums. Šie jaunie grozījumi ir parādīti šajā modulī atsevišķos ierāmējumos ar virsrakstu "Jauni noteikumi no 2026. gada".

Tagad patērētājiem ir arī iespēja panākt šo tiesību īstenošanu, izmantojot kolektīvās tiesvedības saskaņā ar [direktīvu \(ES\) 2020/1828](#)⁵ par pārstāvības prasībām patērētāju kolektīvo interešu aizsardzībai (PPD)⁶.

Papildu informāciju jūs varēsiet atrast [Patērētāju aizsardzības tiesiskā regulējuma datubāzē](#)⁷ un portāla "[Tava Eiropa](#)" [uzņēmējiem veltītajā sadaļā](#)⁸.

Mēs ceram, ka šajā rokasgrāmatā sniegtā informācija būs jums noderīga!

² Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva (ES) 2019/770 (2019. gada 20. maijs) par dažiem digitālā satura un digitālo pakalpojumu piegādes līgumu aspektiem (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019L0770&from=en>).

³ Dalībvalstīm ir jāpieņem ieviešanas tiesību akti līdz 2026. gada 27. maijam un jāpiemēro tie no 2026. gada 27. septembra.

⁴ Dalībvalstīm ir jāpieņem ieviešanas tiesību akti līdz 2026. gada 31. jūlijam un jāpiemēro tie no 2026. gada 31. jūlija.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 25. novembra direktīva (ES) 2020/1828 par pārstāvības prasībām patērētāju kolektīvo interešu aizsardzībai un ar ko atceļ Direktīvu 2009/22/EK (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020L1828>).

⁶ Sk. 5. moduli.

⁷ Skatīt portāla "Tava Eiropa" uzņēmējiem veltīto sadaļu: https://e-justice.europa.eu/content_consumer_law_database-591-en.do

⁸ Skatīt <http://europa.eu/youreurope/business/>

Vai dažādās ES dalībvalstīs noteikumi par preču neatbilstību līguma noteikumiem ir atšķirīgi?

Atbilde uz šo jautājumu ir pozitīva – jā, noteikumi vismaz zināmā mērā ir atšķirīgi. Jaunās Preču pārdošanas direktīvas un Digitālā satura direktīvas mērķis ir nodrošināt kopīgu patērētāju aizsardzības līmeni visā ES, bet arī ļaut katrai ES dalībvalstij noteikt augstāku standartu attiecībā uz atsevišķiem aspektiem. Pārskatam par stāvokli katrā dalībvalstī lūdzam skatīt 1. PIELIKUMU, kur norādīts likumiskās garantijas laiks, pierādīšanas pienākuma maiņa, tiesiskās aizsardzības līdzekļu hierarhija un citi šajā modulī aplūkoti jēdzieni.

Vai es varu izvairīties no tā, ka tiks piemēroti noteikumi par preču neatbilstību līguma noteikumiem?

Nē, nevar izvairīties no tiesiska regulējuma par neatbilstību līguma noteikumiem piemērošanas.

Noteikumi par patērētāja tiesībām preces, digitālā satura vai pakalpojumu neatbilstības gadījumā ir obligāti, un līgumslēdzējas puses nevar izvairīties no to piemērošanas. Tas jo īpaši attiecas uz patērētāja likumiskajām tiesībām, kuras nevar neievērot vai ierobežot. Pārdevējs un patērētājs var vienoties par īsāku atbildības par neatbilstību līguma noteikumiem termiņu, kas tomēr nav mazāks par 1 gadu, tikai lietotu preču gadījumā un tikai tad, ja to pieļauj attiecīgās dalībvalsts (t. i., Austrijas, Beļģijas, Čehijas Republikas, Itālijas, Kipras Republikas, Luksemburgas, Polijas, Portugāles, Slovākijas, Slovēnijas, Spānijas, Ungārijas un Vācijas) nacionālie tiesību akti. Latvijā īsāks

likumiskās garantijas termiņš lietotām precēm nav paredzēts.

Līguma noteikumi, kuru nolūks ir ierobežot vai pilnībā liegt patērētājam viņa likumiskas tiesības ir prettiesiski.

Ciktāl piemērojami noteikumi par preču neatbilstību līguma noteikumiem?

Noteikumi par patērētāja tiesībām līguma noteikumiem neatbilstīgas preces gadījumā attiecas uz jebkuriem ķermeniskiem kustamiem priekšmetiem, ko pārdod patērētājam, izņemot:

- preces, ko pārdod tiesas nolēmuma izpildes procesā vai citādi saskaņā ar tiesību aktu prasībām,
- ūdeni un gāzi, ja vien to netaisīja pārdošanā ierobežotā tilpumā vai noteiktā daudzumā;
- elektroenerģiju.

Turklāt nacionālie tiesību akti var paredzēt, ka noteikumi par neatbilstību līguma noteikumiem neattiecas uz lietotām precēm, kuras pārdod atklātā izsolē, ja patērētājiem ir iespēja apmeklēt izpārdošanu personiski; šī iespēja ir izmantota Francijā, Somijā, Ungārijā un Vācijā. Spānijā ir ieviests šaurāks ierobežojums, kas attiecas tikai uz “administratīvajām izsolēm”. Dānijā, Itālijā un Zviedrijā šī iespēja nav izmantota; tai vietā ir ierobežota pārdevēja atbildība par šādām precēm, ko pārdod atklātās izsolēs.

Latvijā noteikumi par neatbilstību līguma noteikumiem neattiecas uz tās pārdošanu saskaņā ar valstij piekritīgās mantas uzskaiti, novērtēšanu, realizāciju, nodošanu bez maksas, iznīcināšanu un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšanu valsts budžetā, vai saskaņā ar komercīlu regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Atcerieties, ka kopš 2022. gada janvāra, kad spēkā stājās direktīva (ES) 2019/770 (2019. gada 20. maijs)

par dažiem digitālā satura un digitālo pakalpojumu piegādes līgumu aspektiem, **līdzīgas tiesības un noteikumi piemērojami arī digitālajam saturam un digitāliem pakalpojumiem.**

Vai direktīvas noteikumi attiecas arī uz patērētājiem sniegtajiem pakalpojumiem?

Nē, neattiecas. Patērētājiem sniegtie pakalpojumi, piemēram, santehnisks vai dārzkopības pakalpojumi, ir ārpus šīs direktīvas tvēruma.

Tomēr jāņem vērā, ka jebkura preces nepareizas uzstādīšanas rezultātā radusies neatbilstība tiks uzskatīta par preces neatbilstību, ja uzstādīšana ietilpst pārdošanas līgumā un pārdevējs precī ir uzstādījis vai bijis par to atbildīgs. Šo noteikumu piemēro arī tad, ja patērētājs precī, ko paredzēts uzstādīt patstāvīgi, uzstāda pats un nepareizas uzstādīšanas cēlonis ir trūkumi uzstādīšanas instrukcijā. Papildus šīm situācijām, dalībvalstu tiesību akti nosaka patērētāju tiesības gadījumā, ja līguma noteikumiem neatbilst pakalpojumi. Tāpēc, ja Jūs sniedzat pakalpojumus, mēs iesakām jums iepazīties ar attiecīgas dalībvalsts tiesību aktiem.

Piemēram, Latvijā pastāv tiesību normas, kas nosaka atbildību par pakalpojumu neatbilstību līguma noteikumiem, kuras attiecas arī uz pakalpojumiem, kuru rezultātā tiek uzlabota vai pārveidota kustama ķermeniska lieta vai tās īpašības (piemēram, preču remonta pakalpojumiem, autoservisa pakalpojumiem u.tml.)

Ar 2022.gada 1.janvāri arī uz digitāliem pakalpojumiem (piemēram, mūzikas interneta veikali) un digitālo saturu (piemēram, mobilās aplikācijas) tiks attiecināts

neatbilstības līguma noteikumiem regulējums (piemēram, minimālais likumiskas garantijas termiņš, tiesiskās aizsardzības līdzekļu saskaņošana).

Kādi ir garantiju veidi precēm, digitālajam saturam vai digitāliem pakalpojumiem, kurus pārdod patērētājiem?

Viens no svarīgākajiem jautājumiem patērētāja preču, digitālā satura un digitālo pakalpojumu pārdošanā ir jautājums par likumisku garantiju t.i. pārdevēja atbildību sakarā ar jebkuriem defektiem precē, ko tas pārdevis. Saskaņā ar ES tiesībām ir skaidri noteikta atšķirība starp likumisko garantiju un komercgarantiju.

Likumiskā garantija ir obligāta garantija, kura ir spēkā ne mazāk kā divus gadus⁹ jaunām precēm, digitālam saturam un digitāliem pakalpojumiem un pasargā patērētājus no defektiem, kuri preces piegādes laikā jau pastāvēja, bet atklājās vēlāk. Likumisko garantiju nevar izslēgt ar līgumu un tā ir spēkā visās ES valstīs.

Komercgarantija ir papildu saistības, ko pārdevējs vai ražotājs uzņemas papildus likumiskajam saistībām vai nu bez maksas, vai par samaksu. Tā var attiekties ne tikai uz neatbilstībām (trūkumiem), kuras pastāvēja preces piegādes brīdī un tā var ilgt vairāk nekā likumiskā garantija.

Kādas ir likumiskās garantijas galvenās pazīmes?

Likumiskā garantija ir obligāta garantija. Tā dod patērētājam vairākus tiesiskās aizsardzības līdzekļus gadījumam, ja prece divu gadu laikā neatbilst pārdevēja solītajam (vai atkarībā no ES dalībvalsts tā

⁹ Skat. 1. un 2. pielikumu, lai uzzinātu vairāk par valstīm, kuras piemēro ilgāku likumiskās garantijas termiņu.

var būt spēkā ilgāku laiku, piemēram, Īrijā, Nīderlandē, Somijā, Zviedrijā, skatīt 1. pielikumu).

Tā nodrošina, lai patērētājam būtu iedarbīgi tiesiskās aizsardzības līdzekļi, ko izmantot neatbilstības gadījumā.

Piemēram, ja matu žāvēšanai domāts fēns pēc pāris mēnešu lietošanas vairs nestrādā neatbilstības dēļ, kura tam bija piegādes brīdī, pārdevējam jālabo, jānomaina prece, atbilstoši jāsamazina preces cena vai arī pirkuma līgums var tikt atcelts.

Kādos gadījumos patērētāja preces uzskata par neatbilstošām līguma noteikumiem?

Jaunajā Preču pārdošanas direktīvā paskaidrots, kādos gadījumos preces uzskatāmas par atbilstošām līgumam ar patērētāju. Patērētāja preces uzskata par atbilstošām pirkuma līgumam ar patērētāju, ja:

- tās atbilst pārdevēja sniegtajam aprakstam un tām ir tādas pašas īpašības, kā precēm, kuras pārdevējs ir piedāvājis patērētājam kā paraugu vai modeli.
Piemērs: korpēm, kas patērētājam aprakstītas vai parādītas kā ūdensnecaurlaidīgas, tik tiešām jābūt ūdensnecaurlaidīgām.

Jums kā pārdevējam jā rūpējas, lai jūsu pārdoto preču apraksts vienmēr būtu pareizs. Pretējā

gadījumā jums var nākties atbildēt patērētāja priekšā;

- tās atbilst nolūkam, kuram patērētājs tās pieprasa un ko viņš ir darījis zināmu pārdevējam līguma noslēgšanas brīdī, un pārdevējs ir tam piekritis;
Piemērs: velosipēdam, par kuru apgalvots, ka tas ir piemērots braucieniem kalnos, pārdošanas brīdī jābūt piemērotam šim nolūkam.

- tās ir piemērotas nolūkam, kuram šā tipa preces parasti izmanto;
Piemērs: moblais telefons, ko var izmantot telefona zvaniem.
- tās kvalitāte un veiktspēja ir tāda, kas parasti raksturīga šā tipa precēm un kuru patērētājs var pamatoti sagaidīt, ņemot vērā preču raksturu un pārdevēja, ražotāja vai tā pārstāvja sniegtos publiskos paziņojumus par preces konkrētajām īpašībām, jo īpaši reklāmās vai marķējumā.
Piemērs: marķējumam, kurā norādīts ledusskapja enerģijas patēriņš, jāatbilst preces reālajam enerģijas patēriņa līmenim.

Sākot ar 2022.gada 1.janvāri, kad stājās spēkā jaunās direktīvas, preču, digitālā satura un digitālo pakalpojumu atbilstības līguma noteikumiem novērtēšanai būs jāizmanto gan **subjektīvi**, gan **objektīvi** kritēriji.

a) Subjektīvie kritēriji

Lai atbilstu līguma noteikumiem precēm, digitālajam saturam un digitāliem pakalpojumiem:

- (1) **jāatbilst pārdošanas līgumā noteiktajam aprakstam**, veidam, daudzumam un kvalitātei, un tām jāpiemīt līgumā noteiktajai funkcionalitātei, saderībai, sadarbībai un citām līgumā noteiktām iezīmēm;
- (2) **jābūt derīgiem jebkuram konkrētam nolūkam, kuram patērētājs tās pieprasa**, kuru patērētājs ir darījis zināmu pārdevējam, vēlākais, pārdošanas līguma noslēgšanas brīdī un attiecībā uz kuru pārdevējs ir sniedzis piekrišanu;
- (3) jābūt piegādātam ar visiem piederumiem un instrukcijām, tostarp uzstādīšanas instrukciju, **kā noteikts pārdošanas līgumā**; un

- (4) **jābūt piegādātām kopā ar atjauninājumiem, kā noteikts pārdošanas līgumā.**

b) Objektīvie kritēriji

Piedevām, digitālajam saturam, digitāliem pakalpojumiem un precēm, lai tie tiktu uzskatīti par atbilstošiem līguma noteikumiem, būs jāatbilst arī šādiem objektīviem kritērijiem:

- (1) tiem **jābūt derīgiem nolūkiem**, kādam tāda paša veida preces, digitālais saturs un digitālie pakalpojumi parasti tiktu izmantoti;
- (2) tiem jābūt **tādā daudzumā un tiem jāpiemīt tādām īpašībām** un citām iezīmēm, tostarp attiecībā uz ilgturību, funkcionalitāti, saderību un drošumu, kādas parasti ir raksturīgas tāda paša veida precēm, digitālajam saturam un digitālajiem pakalpojumiem. Lai novērtētu šīs īpašības, tiks ņemti vērā preču/digitālā satura un digitālo pakalpojumu veids un jebkādi publiski paziņojumi (piemēram, reklāmā vai marķējumā), ko sniedzis pārdevējs vai citas personas, tostarp ražotājs;
- (3) tiem jābūt piegādātiem kopā ar tādiem piederumiem, tostarp iepakojumu, uzstādīšanas instrukcijām vai citām instrukcijām, kādus pircējs var **pamatoti sagaidīt** saņemt;
- (4) digitālajam saturam vai digitālajam pakalpojumam **jāatbilst jebkādai to izmēģinājuma versijai vai priekšskatījumam**, ko tirgotājs darījis pieejamu pirms līguma noslēgšanas.

Jums būs jānodrošina, ka patērētāji tiek informēti un viņiem tiek piegādāti digitālā satura vai digitālā pakalpojuma atjauninājumi, tostarp drošības

atjauninājumi, kas nepieciešami, lai uzturētu digitālā satura vai digitālā pakalpojuma atbilstību.

Kādas ir komercgarantijas galvenās pazīmes?

Komercgarantija ir papildu garantija, kura sniedz vairāk iespēju, nekā pārdevēja likumiskā garantija, bet neietekmē pēdējo. Komercgarantija nav obligāta un to brīvprātīgi var piedāvāt pārdevējs vai ražotājs. Tā var darboties ilgākā garantijas laika periodā, nekā divu gadu likumiskās garantijas termiņš, tā var tikt attiecināta arī uz trūkumiem, kuru preces piegādes laikā nebija un/vai piedāvāt citus ieguvumus. Komercgarantiju var piedāvāt vai nu bez maksas, vai par samaksu.

Ražotāji var piedāvāt komercgarantiju, kas nodrošina patērētājam iespēju salabot precī daudzās licencētās remontdarbnīcās visā pasaulē un ne tikai pie pārdevēja. Piemēram, šādu komercgarantiju varētu saņemt, pērkot pārnēsājamu datoru, un tā ļautu to salabot bez maksas vairākās remontdarbnīcās.

Ražotāji var piedāvāt savām precēm arī ilgizturības komercgarantiju, kas ir īpašs komercgarantijas veids. Ja viņi to dara, tad patērētājs var prasīt viņiem preces remontu vai apmaiņu bez maksas, saprātīgā laikposmā un neradot būtiskas neērtības patērētājam.

Vai es varu likumisko garantiju prezentēt kā komercgarantiju?

Nē, likumisko garantiju nevar prezentēt kā komercgarantiju. Likumisko garantiju likums piešķir visiem patērētājiem, kuri pērk no tirgotāja. Komercgarantija ir kaut kas tāds, ko jūs varat piedāvāt patērētājiem kā papildu brīvprātīgu komerciālu žestu.

Tādējādi, ja jūs patērētājam piedāvājat komercgarantiju, ir ļoti svarīgi informēt viņu arī par likumiskās garantijas esamību. Paturiet prātā, ka prasība informēt patērētāju par likumiskās garantijas esamību ir paredzēta tiesību aktos - Direktīvā par patērētāju tiesībām 2011/83/ES.

Ja jūs reklamējat likumisko garantiju kā īpašu jūsu piedāvājuma iezīmi vai liekat patērētājam par to maksāt, jūs var saukt pie atbildības par negodīgu komercpraksi un sodīt.

Jauni noteikumi, sākot ar 2026. gada septembri

Saskaņots paziņojums & Saskaņots markējums:

[Direktīva \(ES\) 2024/825](#) attiecībā uz patērētāju dalības veicināšanu zaļās pārkārtošanās procesā ("ECGT direktīva") ievieš jaunas pirms līguma noslēgšanas sniedzamās informācijas prasības, proti, attiecībā uz likumisko garantiju un ražotāju ilgizturības komercgarantiju¹⁰.

Konkrēti, pirms līguma noslēgšanas posmā gan distances, gan ārpus uzņēmuma telpām, gan veikalā noslēgtiem līgumiem jums būs jāsniedz patērētājiem šāda informācija:

- atgādinājums par preču likumiskās garantijas esamību un tās galvenajiem elementiem, izmantojot ES saskaņoto paziņojumu un

- ja attiecināms, ražotāja ilgizturības komercgarantijas esamība, izmantojot saskaņoto markējumu (sk. atsevišķu ierāmējumu zemāk).

Saskaņotais paziņojums būs obligāts paziņojums veikaliem, kuri tirgo preces, lai atgādinātu patērētājiem par likumiskās garantijas esamību un tās galvenajiem

¹⁰ Saskaņā ar jaunu DPT 2. panta 14a punktu (direktīvas (ES) 2024/825 redakcijā) ilgizturības komercgarantija ir ražotāja sniegta ilgizturības komercgarantija, kas minēta Direktīvas (ES) 2019/771 17. pantā, saskaņā ar kuru ražotājs visā minētās ilgizturības komercgarantijas derīguma laikposmā ir atbildīgs tieši patērētājam par preču labošanu vai nomainītu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/771 14. pantu, kad vien preces nesaglabā to ilgizturību.

elementiem, tostarp Direktīvā (ES) 2019/771 paredzēto minimālo divu gadu ilgumu (sk. citas 3. moduļa daļas), kā arī vispārīgu norādi uz to, ka likumiskās garantijas termiņš var būt ilgāks saskaņā ar dalībvalstu tiesību aktiem.

Saskaņotais marķējums būs jauns “prece līmeņa” marķējums, kurš jāizvieto labi redzamā veidā un jāizmanto tā, lai patērētāji viegli varētu noteikt, konkrēti uz kuru precī attiecas ilgizturības komercgarantija, kuru ražotājs bez papildu maksas piedāvā visai precei, un kuras termiņš pārsniedz divus gadus, piemēram, marķējumu uzliek tieši uz attiecīgās preces iepakojuma, marķējumu izvieto labi redzamā vietā plauktā, kurā atrodas preces ar šādu garantiju, vai arī marķējumu izvieto tieši blakus preces attēlam, ja preces pārdod tiešsaistē. Turklāt, saskaņotais paziņojums ietvers arī atgādinājumu par vismaz divu gadu ilgas likumiskās garantijas esamību. Lai arī ilgizturības komercgarantijas piedāvāšana ražotājiem ir brīvprātīga, tomēr saskaņotā marķējuma demonstrēšana ir obligāta precēm, kurām šāda komercgarantija ir.

Gan saskaņotais marķējums, gan saskaņotais paziņojums Eiropas Komisija izstrādāja 2025. gada septembrī, pieņemot [Īstenošanas regulu \(ES\) 2025/1960](#), un tie ir izmantojami sākot ar 2026. gada septembri.

Saskaņota marķējuma mērķis ir palīdzēt patērētājiem pieņemt labāku uz informācijas balstītus lēmumus un veicināt preču ar ilgāku kalpošanas laiku piedāvājumu un pieprasījumu pēc tām. Saskaņotā paziņojuma mērķis ir informēt un atgādināt patērētājiem par viņu likumiskās garantijas tiesībām.

Vai likumiskā garantija attiecas arī uz lietotām precēm?

Jā, noteikumi par likumisko garantiju attiecas arī uz lietotu preču pārdošanu. Tomēr dalībvalstīm ir tiesības pašām pieņemt noteikumus attiecībā uz lietotām precēm, ļaujot pārdevējam un patērētājam vienoties par tādu pārdevēja atbildības termiņu, kas īsāks par diviem gadiem. Tomēr šis laiks nevar būt mazāks par vienu gadu. Šeit ir dalībvalstu saraksts, kurās patērētāji un pārdevēji var vienoties par īsāku likumiskās garantijas termiņu lietotām precēm: Austrija, Beļģija, Čehijas Republika, Itālija, Kipras Republika, Luksemburga, Polija, Portugāle, Slovākija, Slovēnija, Spānija, Ungārija un Vācija. Latvijā īsāks likumiskās garantijas termiņš lietotām precēm nav paredzēts.

Tikai gadījumā, kad to pieļauj dalībvalsts tiesību tiesību akti, jums ir iespēja vienoties ar patērētājiem par īsāku likumiskās garantijas termiņu attiecībā uz lietotām precēm, piemēram, uz lietotu automobili.

Kādas ir patērētāja tiesības preces neatbilstības gadījumā?

In the case of a lack of conformity for goods, the New Sales of Goods Directive provides for the following remedies in a determined order ('hierarchy' of remedies):

1. **trūkuma novēršanu vai apmaiņu**, kā pirmās kārtas prasījumu;
2. **līguma izbeigšanu vai cenas samazināšanu**, kā otrās kārtas prasījumu.

Vispirms, patērētājam ir tiesības lūgt novērst trūkumu neatbilstīgai precei vai apmainīt to. Patērētāji var izvēlēties vienu no šīm divām iespējām, izņemot gadījumus, kad neatbilstības novēršana/apmaiņa ir neiespējama vai ir nesamērīga attiecībā pret otru no

šiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem. Piemēram, patērētājs var lūgt salabot salūzušo fotoaparātu vai apmaiņīt to pret citu. Tomēr, tirgotājam var būt tiesības piekrist tikai remontam, ja apmaiņas izmaksas nav samērīgas ar remonta izmaksām, piemēram, ja remontam nepieciešams nomainīt nelielu fotoaparāta detaļu un to var veikt nesagādājot patērētājam būtiskas neērtības.

Savukārt:

- ja patērētājs nav tiesīgs saņemt ne trūkuma novēršanu, ne apmaiņu, vai
- ja pārdevējs nav novērsis defektu vai nav veicis apmaiņu saprātīgā laikā, vai
- ja pārdevējs ir novērsis defektu vai veicis apmaiņu, sagādājot būtiskas neērtības patērētājiem,

tad patērētājs var izvēlēties līguma izbeigšanu vai cenas, ko viņš samaksājis par nopirkto preci, samazināšanu.

Piemēram, ja pārdevējs piedāvā salūzušo automobili salabot tikai pēc pāris mēnešiem, patērētājs var pieprasīt līguma izbeigšanu un atdot to pārdevējam atpakaļ. Vai arī, ja automobili vēl joprojām var izmantot, viņš var pieprasīt naudas summu (daļu no automobiļa cenas) atlaides veidā un automobili paturēt.

Lūdzam ņemt vērā, ka kopš 2022. gada, kad stājās spēkā jaunās direktīvas, tika ieviesta **striktā un pilnībā saskaņota patērētāja tiesiskās aizsardzības līdzekļu hierarhija** gadījumos, kad prece, digitālais saturs un digitālais pakalpojums neatbilst līguma noteikumiem.

Tādējādi dalībvalstīm, kurās tiesiskās aizsardzības līdzekļu hierarhijas nebija (Portugal un citas) bija jāgroza savi tiesību akti.

Priekš jums tas nozīmē, ka noteikumi par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem būs vienādi visās ES dalībvalstīs.

Īrijā ir īstermiņa tiesības atteikties no preces un uzskatīt līgumu par izbeigtu.

Vai pastāv ierobežojumi patērētāja tiesībām brīvi izvēlēties tiesiskās aizsardzības līdzekli šajā hierarhijā?

Patērētāju tiesības izvēlēties starp trūkuma novēršanu un apmaiņu pirmajā posmā un starp līguma darbības izbeigšanu un cenas samazinājumu otrajā posmā ir ierobežotas.

Vispirms, patērētājs var izvēlēties starp bezmaksas trūkuma novēršanu un apmaiņu, ja vien izvēlēta iespēja nav nerealizējama vai nesamērīga, salīdzinot ar alternatīvo tiesiskās aizsardzības līdzekli. Šāds gadījums ir tad, ja patērētāja izvēle rada pārdevējam nesamērīgas izmaksas, ņemot vērā:

- 1) preces vērtību gadījumā, ja prece būtu atbilstīga līgumam. Piemēram, ja attiecīgās preces vērtība ir zemāka par tās labošanas izmaksām;
- 2) neatbilstības nozīmīgumu katrā konkrētajā gadījumā;
- 3) vai neatbilstību var novērst ar alternatīvo tiesiskās aizsardzības līdzekli, neradot patērētājam ievērojamas neērtības.

Piemēram, ja preces trūkuma novēršanas izmaksas ievērojami pārsniedz preces apmaiņas izmaksas, trūkuma novēršana, iespējams varētu nebūt pareizais tiesiskās aizsardzības līdzeklis. Tomēr pierādīt šādu nesamērīgumu vienmēr ir pārdevēja pienākums, tāpēc katrs individuālais gadījums jāizvērtē atsevišķi.

Tad, ja trūkuma novēršanu vai preces apmaiņu nevar veikt nesagādājot patērētājam būtiskas neērtības vai saprātīgā termiņā, tad patērētājs var prasīt naudas atmaksu vai cenas samazināšanu.

Ja nopirktajām precēm ir tikai maznozīmīgs trūkums, tad patērētājs nevar brīvi izvēlēties starp līguma izbeigšanu un cenas samazinājumu. Šajā gadījumā, patērētājs var pieprasīt tikai cenas samazinājumu. Tas vai trūkums uzskatāms par maznozīmīgu vienmēr jānosaka, katram konkrētam gadījumam atsevišķi.

Piemērs: automobilis, kuram slikti darbojas kāds no lukturiem. Šāds defekts ir maznozīmīgs, salīdzinot ar visa automobiļa kopējo vērtību. Šajā gadījumā, ņemot vērā preces defekta maznozīmīgumu, nevar prasīt līguma darbības izbeigšanu.

Jauni noteikumi, sākot ar 2026. gada septembri

Saskaņā ar jaunu [Directive \(EU\) 2024/1799](#) par kopīgiem noteikumiem preču remontēšanas veicināšanai ("Direktīva par tiesībām uz remontu"), kad preces neatbilstība atklājas **likumiskās garantijas termiņā**, patērētāji varēs izmantot par vienu gadu pagarināto likumisko garantiju, ja viņi izvēlas veikt preces remontu. Atbilstoši šai direktīvai, jums kā tirgotājam ir pienākums informēt patērētājus par patērētāja tiesībām izvēlēties remontu vai apmaiņu, kā arī par likumiskās garantijas termiņa pagarināšanu, ja patērētājs izvēlas remontu. Mērķis ir veicināt preču remontu Eiropas Savienībā.

Attiecībā uz defektiem uz kuriem neattiecas likumiskā garantija (jo tās neradās tādēļ, ka prece bija neatbilstoša līguma noteikumiem vai atklājās tikai pēc likumiskās garantijas termiņa beigām) Direktīva par tiesībām uz remontu uzliek jaunu remontēšanas pienākumu. Rezultātā, patērētājiem būs tiesības prasīt ražotājam veikt vienkāršāku un lētāku defektu novēršanu precēm, kuras tehniski ir iespējams remontēt. Ražotājiem arī būs jāpublicē informācija par saviem remonta pakalpojumiem un indikatīvajām cenām, ko piemēro par preču tipisku remontu.

Jauni noteikumi arī paredz **Eiropas tiešsaistes platformas remontam** izveidošanu, kura ļaus patērētājiem vieglāk atrast piemērotu remonta veicēju. Šī platforma būs pieejama remontētājiem, daudzi no kuriem ir MVU, lai reklamētu savus pakalpojumus.

Remontētāji, piedāvājot savus pakalpojumus, var izsniegt patērētājam Eiropas remonta informācijas veidlapu, kuras paraugu var atrast Direktīvas par tiesībām uz remontu pielikumā. Ja to izmanto, tad veidlapu izsniedz bez maksas, izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju, saprātīgā laikposmā pēc pieprasījuma, pirms patērētājam kļūst saistošs līgums par remonta pakalpojumu sniegšanu. Veidlapas mērķis ir nodrošināt patērētāju ar remonta tāmes paraugu, kurā ietver remonta cenu un nosacījumus. Ja veidlapa

izsniegta, tad tā būs saistoša remontētājam vismaz 30 dienas, lai dotu patērētājam iespēju salīdzināt dažātu remontētāju piedāvājumus.

Vai es varu prasīt kompensāciju no patērētāja?

Trūkuma novēršana un apmaiņa, kuru veic neatbilstības gadījumā, patērētājam vienmēr ir bez maksas. Tas nozīmē, ka no patērētāja nevar prasīt nekādu kompensāciju par preces neatbilstības novēršanu. Pārdevējam, veicot trūkuma novēršanu vai apmaiņu, nav ļauts prasīt samaksu, piemēram, par:

- pasta izmaksām, lai nogādātu preci atpakaļ;
- darbaspēka izmaksām;
- preces remontam izmantoto materiālu izmaksām.

Kā veikt trūkuma novēršanu vai preces apmaiņu?

Līgumam neatbilstošo preču trūkuma novēršana vai apmaiņa vienmēr jāveic saprātīgā laika posmā, bez maksas un tā, lai neradītu ievērojamas neērtības patērētājam.

Praksē var gadīties, ka tirgotājs uzstāj uz preču trūkuma novēršanu kā vienīgo iespējamo tiesiskās aizsardzības līdzekli un apgalvo, ka apmaiņu nevar veikt, jo viņam ir izbeidzies attiecīgo preču krājums un viņš tās vairs nevar iegādāties. Šādos gadījumos pārdevējam ir pienākums pierādīt, ka apmaiņa nav iespējama un ja tas ir izdarīts, tad patērētājam var piedāvāt citus tiesiskās aizsardzības līdzekļus (cenas samazināšana vai līguma izbeigšana).

Vai pēc līguma darbības izbeigšanas jūs kā pārdevējs varat pieprasīt kompensāciju par preču izmantošanu?

Pārdevējs nevar pieprasīt kompensāciju par nekvalitatīvas preces, kas bez maksas apmainīta pret jaunu, lietošanu, jo tas ir jāveic bez maksas. Līguma izbeigšanas gadījumā patērētājam izmaksājamo kompensāciju var samazināt atkarībā no konkrētas dalībvalsts tiesību aktu noteikumiem. Piemēram, Patērētāju tiesību aizsardzības likumā ir noteikts, ka atceļot līgumu un atmaksājot patērētājam par preci samaksāto naudas summu, var tikt ņemts vērā preces nolietojums vai labums, ko patērētājs guvis, lietojot preci, un par ko līgumslēdzējas puses ir vienojušās.

Jāpatur prātā, ka, ja jūsu atbildība patērētāja priekšā ir iestājusies neatbilstības dēļ, kuras cēlonis ir iepriekšēja pārdevēja vai ražotāja pieļautā darbība vai bezdarbība, jums ir tiesības izmantot savas tiesiskās aizsardzības līdzekļus pret personu vai personām ķēdē (regresa kārtībā). Konkrētā kārtība var būt noteikta dalībvalstu tiesību aktos. Latvijā īpaša kārtība nav noteikta.

Kuros gadījumos pārdevējs nav atbildīgs par neatbilstību?

Dažos gadījumos patērētāja prasījums nav pamatots.

Pirmkārt, tas ir gadījumos, kad patērētājam vai nu bija zināms par preces neatbilstību, vai arī viņš/viņa nevarēja par to nezināt. Piemēram, patērētājs, kurš zināja par defektu viņa pirktajā T-kreklā, proti, par mazu caurumiņu tā mugurpusē, nevar vēlāk sūdzēties par to, ka nopircis bojātu preci.

Tāpat, ja patērētājs veikala nodaļā ar skaidru norādi "grāmatas ar trūkstošām lapām – par pusccenu" pērk grāmatu, ir skaidrs, ka attiecīgajai grāmatai ir defekts.

Ja izrādās, ka grāmatai trūkst dažu lappušu, pārdevēju par to nevar saukt pie atbildības.

Tāpat pārdevēju nevar uzskatīt par atbildīgu par precēm, kas kļuvušas neatbilstīgas nederīgā materiāla dēļ, ko patērētājs nodevis pārdevējam. Tāds gadījums var būt, ja drēbnieks šuj uzvalku no patērētāja auduma. Ja uzvalks pēc dažām dienām saplīst bez cita iemesla, izņemot sliktu auduma kvalitāti, drēbnieks par to nav atbildīgs.

Šādos gadījumos patērētājs nevar izvirzīt prasījumus, kas saistīti ar preces neatbilstību.

Turpretim, ja pārdevējs ir apgalvojis, ka viņa/viņas pārdotās preces ir atbilstīgas, viņš ir atbildīgs par neatbilstību neatkarīgi no tā, vai šī neatbilstība patērētājam bija vai nebija viegli pamanāma. Piemēram, tirgotājs pārdod jaunu automobili, kas ne visai labi darbojas, kā iemeslu minot to, ka ar šo automobili neviens vēl nav braucis. Ja pircējs, zināmu laiku nobraucis, redz, ka automobilis vēl aizvien nedarbojas kā nākas, tirgotājs ir par to atbildīgs.

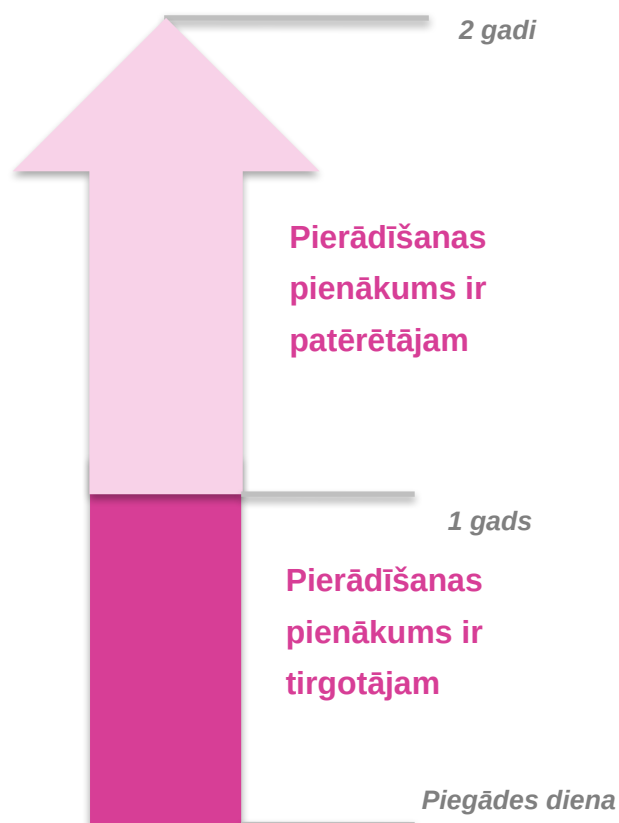
No otras puses, pārdevējs nebūs atbildīgs par preces neatbilstību citu tirgotāju apgalvotajām preces īpašībām, ja viņš par šiem paziņojumiem nav zinājis vai nav varējis zināt. Piemēram, ja patērētājs ieiet veikalā, kur pārdevējs viņam/viņai iesaka kādas kurpes kā ūdensizturīgas, un pēc tam patērētājs šīs pašas kurpes nopērk citā veikalā, kurā pārdevējs tās nav nosaucis par ūdensizturīgām, attiecīgais patērētājs nevar apgalvot, ka prece ir neatbilstīga.

Tas pats attiecas uz gadījumu, kad tirgotājs var pierādīt, ka viņš izlaboja šādu paziņojumu pirms līguma noslēgšanas. Piemēram, iepriekš minētajā gadījumā, pārdevējs varētu informēt patērētāju par to, ka kurpes, neskatoties uz reklāmā teikto, nav ūdensnecaurlaidīgas, tādējādi nodrošinot, ka patērētājs par to uzzina. Šajā gadījumā pārdevēju nevar saukt pie atbildības, bet viņam tomēr nāksies pierādīt, ka paziņojums tika labots.

Kam jāpierāda neatbilstība?

Pārdevēja atbildība par jaunas preces atbilstību līgumam ilgst ne mazāk kā divus gadus, sākot no brīža, kad prece piegādāta patērētājam. Pārdevējs ir atbildīgs tikai par tiem trūkumiem, kas pastāvēja piegādes brīdī un atklājās vēlāk. Tādējādi, jautājumam par trūkuma rašanās laiku ir ļoti liela nozīme. Pirmā gada laikā uzskata, ka preces neatbilstība līguma noteikumiem eksistēja jau preces piegādes laikā. Ja, piemēram, sešas nedēļas pēc preces piegādes patērētājam cepeškrāsns pārstāj darboties, tiek uzskatīts, ka neatbilstība pastāvēja jau piegādes laikā.

Turpretim, vienam gadam beidzoties, pierādīšanas pienākums tiek uzlikts pretējai pusei. Tas nozīmē, ka tagad patērētājam ir jāpierāda, ka prece bija neatbilstoša jau piegādes laikā. Lai arī likums paredz šādu risinājumu, pārdevējs var uzņemties preces izpēti arī pēc viena gada perioda beigām, lai palīdzētu patērētājam identificēt neatbilstības cēloni.

Likumiskā garantija neaptver trūkumus, kuri nepastāvēja preces piegādes laikā neatbilstības, bet radās vēlāk. Piemēram, pārdevējs nav atbildīgs, ja mobilais telefons nedarbojas, nevis ražošanas dēļ, bet tādēļ, ka pēc piegādes iekrita ūdenī. Tomēr, sākot ar 2026. gada 31. jūliju, patērētājiem šajos gadījumos būs tiesības prasīt ražotājam veikt preces remontu par saprātīgu cenu, ja attiecīgā preces kategorija norādīta Direktīvas par tiesībām uz remontu 2. pielikumā.

Šādu gadījumu risināšanai mēs iesakām izveidot stratēģiju un mehānismus, kas ļautu pārliecināties par to, kurš ir faktiski atbildīgs par neatbilstību. Piemēram, ja jūsu veikalā pārdod mobilos telefonus, labs veids varētu būt sadarbība ar ražotāju, kurš spēj pārbaudīt, kāpēc patērētāja atpakaļ atnestais telefons nedarbojas, t. i., vai tas ir saistīts ar ražošanas defektu, vai arī ar to, ka patērētājs klausuli nometa zemē vai tā iekrita ūdenī.

Sākot ar 2022. gada janvāri, jaunā Direktīva par preču pārdošanas līgumiem **pagarināja augstāk minēto pierādīšanas pienākuma** (apvērsta pierādīšanas pienākums) termiņu par labu patērētājiem **līdz 1 gadam** (līdz tam bija 6 mēneši).

Tas nozīmē, ka visām dalībvalstīm bija jāievieš apvērsta pierādīšanas pienākums ar līgumu, kas nav mazāks par 1 gadu. Tomēr, dalībvalstis varēja spert plašāku soli un noteikt 2 gadu termiņu.

Turklāt, jauni noteikumi, kurus paredz Direktīva par digitālā satura un digitālo pakalpojumu piegādes līgumiem, **regulēs arī pierādīšanas pienākuma sadali attiecībā uz digitālo saturu un digitāliem pakalpojumiem**. Noteikumi atšķiras atkarībā no digitālā satura vai pakalpojuma veida, kuru jūs piegādāsi patērētājiem:

- Ja jūsu līgums ar patērētāju attiecas uz **vienreizēju piegādi vai virkni atsevišķu piegāžu**, pienākums pierādīt to, vai piegādātais

digitālais saturs vai digitālais pakalpojums piegādes brīdī ir bijis atbilstīgs, ir jums attiecībā uz neatbilstību, kas **atklājas viena gada laikā** no brīža, kad digitālais saturs vai digitālais pakalpojums ir ticis piegādāts.

- Ja līgumā ir paredzēta nepārtraukta piegāde kādā laikposmā (piemēram, 4 gadus), pienākums pierādīt to, vai digitālais saturs vai digitālais pakalpojums ir bijis atbilstošs laikposmā, kurā digitālais saturs vai digitālais pakalpojums jāpiegādā saskaņā ar līgumu, ir jums attiecībā uz neatbilstību, kas **atklājas laikposmā, kurā digitālais saturs vai digitālais pakalpojums ir jāpiegādā atbilstoši līgumam**.

Tomēr pierādīšanas pienākums var pāriet uz patērētāju noteiktajos apstākļos:

- Ja jūs pierādāt, ka patērētāja digitālā vide nav saderīga ar digitālā satura vai digitālā pakalpojuma tehniskajām prasībām, un ja jūs skaidri un saprotami informējat patērētāju par šādām prasībām pirms līguma noslēgšanas, tad pierādīšanas pienākums būs patērētājam.
- Visbeidzot, patērētājam jāsadarbjas ar tirgotāju, cik tas pamatoti iespējams un nepieciešams, lai noskaidrotu, vai cēlonis digitālā satura vai digitālā pakalpojuma neatbilstībai ir bijis saistīts ar patērētāja digitālo vidi. Sadarbības pienākums aprobežojas ar pieejamajiem patērētājam neuzbāzīgākajiem tehniskajiem līdzekļiem. Ja patērētājs nesadarbojas un jūs ir informējat patērētāju par šādu prasību skaidrā un saprotamā veidā pirms līguma noslēgšanas, tad pienākums pierādīt to, vai neatbilstība pastāvēja piegādes laikā, ir patērētājam.

Vai es varu pāradresēt patērētāja sūdzības importētājam, izplatītājam vai ražotājam?

Nē, to jūs nevarat. Ja jūs esat pārdevis patērētājam preces, kas izrādījušās pārdošanas līgumam neatbilstīgas, jums kā tirgotājam jārisina šī problēma saskaņā ar spēkā esošo dalībvalsts regulējumu par pārdošanu patērētājam.

Pārdevējs ir atbildīgs par neatbilstību neatkarīgi no nolūka vai nevērības. Pārdevēju nevar atbrīvot no atbildības par precēm, pamatojoties uz to, ka par neatbilstību ir atbildīgs kāds cits, piemēram, ražotājs vai importētājs.

Vai es varu prasīt kompensāciju no personas piegādes ķēdē, kas atbildīga par neatbilstību?

Jā, varat. Pēc tam, kad jūs kā pārdevējs esat neatbilstības jautājumu atrisinājis, jums ir tiesības prasīt kompensāciju no tās personas piegādes ķēdē, kas ir atbildīga par neatbilstību. Jaunā Preču pārdošanas direktīva piešķir tiesības pārdevējam saņemt kompensāciju no ražotāja, starpnieka vai iepriekšējā pārdevēja.

Piemēram, ja jūs esat atbildīgs patērētāja priekšā par to, ka jūsu veikalā pārdotajiem sporta apaviem ir defekts, kas radies ražotāja izmantotā nekvalitatīvā materiāla dēļ, jums ir tiesības prasīt kompensāciju no ražotāja.

Līdzīgā veidā importētājs ir atbildīgs par kompensācijas izmaksāšanu pārdevējam par tādām precēm, kas importēšanas laikā kļuvušas neatbilstīgas.

Tomēr nosacījumus un veidu, kādā šīs pārdevēja tiesības tiek nodrošinātas, nosaka dalībvalstu tiesību akti un ar piegādātāju noslēgtie līgumi.

Mūsu padoms

Drošības labad mēs iesakām jums pašiem noskaidrot, kāda ir attiecīgo piegādātāju politika neatbilstīgo preču atpakaļpieņemšanas jomā, un vienoties par to līgumā ar piegādātāju. Tomēr, šie līgumi ir apspriežami reti un praksē jums bieži vien nebūs citas izvēles, kā pieņemt piegādātāja nosacījumus.

Kas notiek, ja prece ir ne vien neatbilstoša, bet arī ir bīstama?

Šajā modulī ir aplūkoti tikai tie noteikumi, kas attiecas uz patērētāju tiesībām neatbilstošu preču gadījumā, piemēram, ja jaka izdilusi jau nedēļu pēc tam, kad tā nopirkta. Tomēr, jāpatur prātā, ka ir īpaši noteikumi par precēm, kas izrādās bīstamas, piemēram, ja, gludinot kreklus, gludeklis aizdegas nepastāvēt kāda ārējam cēlonim.

Šajos gadījumos, lai nodrošinātu kompensāciju par kaitējumu cilvēkiem vai bojājumu citiem priekšmetiem piemēro citu noteikumu kopumu, kurš attiecas uz produktabildību un preču drošumu. Eiropas līmenī vissvarīgākie tiesību akti ir direktīva (ES) 2024/2853 par atbildību par defektīviem produktiem, kā arī vispārējie un nozaru normatīvie akti par preču drošumu.

Noteiktos gadījumos saskaņā ar dažu ES dalībvalstu tiesību aktiem pārdevējam var būt pat solidāra atbildība ar ražotāju vai importētāju par bīstamajām precēm, tāpēc šim noteikumu kopumam jāpievērš uzmanība.

Kādas sekas rada patērētāju tiesību pārkāpšana un tiem piešķirto garantiju neievērošana neatbilstošu preču gadījumā?

Ja pārdevējs neizpilda noteikumus par patērētāju tiesībām un tiem piešķirtajām garantijām neatbilstošu preču gadījumā, kurus nosaka jauna Preču pārdošanas direktīva un Digitālā satura direktīva un tā dalībvalsts tiesību aktus, kuri šīs direktīvas ievieš, pārdevējam var draudēt dažādas sankcijas.

Direktīvu kontekstā nav nozīmes tam vai tās noteikumu pārkāpums izdarīts tiši vai nē.

Ja patērētājs izlemj izmantot kādu no tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kas pieejami neatbilstošu preču gadījumā saskaņā ar likumu, pārdevējam pilnībā jārespektē patērētāja izvēle un jāpalīdz viņam atrisināt problēmu ar neatbilstību. Pārdevējam nav ļauts radīt nekāda veida šķēršļus, kas lieki apgrūtinātu patērētāja tiesību nodrošināšanu uz preču trūkuma novēršanu vai apmaiņu.

Piemēram, pārdevējs nevar lūgt patērētājam atnākt pēc nedēļas, lai nomainītu bojāto klēpjdatoru, jo nevēlas risināt šo sūdzību tajā pašā dienā.

Kas notiek, ja preces pārdod pāri robežai?

Tā kā patērētāju aizsardzības līmenis dažādās dalībvalstīs var būt atšķirīgs, ir pieņemti īpaši ES noteikumi, kas nosaka, kurš tiesību akts jāpiemēro pārrobežu tirdzniecības gadījumā.

Praksē tas nozīmē, ka, vērsot tirdzniecības aktivitātes uz patērētājiem ārvalstīs (piemēram, izplatot reklāmu, kura ir vērsta šiem patērētājiem vai arī veidojot mājas lapas citās valodās), vienmēr jāpārlicinās par tiesisko situāciju attiecīgajā valstī.

Piemēram, likumiskās garantijas termiņš, kurā pārdevējs ir atbildīgs par jaunas, pārdotas preces defektu, var būt ilgāks par diviem gadiem, kurus paredz Jaunā Preču pārdošanas direktīva. Lai arī lielākā daļa ES dalībvalstu ir izlēmušas par labu divu gadu garantijas saglabāšanai, dažas citas (Īrija, Somija, Nīderlande un Zviedrija, kā aprakstīts 1. pielikumā) ir izlēmušas piešķirt ilgāku garantijas laiku.

Īpatnības tirdzniecībā, kas vērsta uz patērētājiem, kuri dzīvo citās dalībvalstīs

Veicot uzņēmējdarbību, kas vērsta uz patērētājiem citās ES valstīs ārpus valsts, kurā šo darbību veicat jūs, līgumattiecības ar patērētājiem ārvalstīs parasti regulē to valstu likumi, kurās viņi dzīvo. Jūs varat izvēlēties citas valsts tiesības, bet šī izvēle nevar liegt jūsu patērētājam aizsardzību, ko garantē obligātie noteikumi viņa dzīvesvietas valstī.

Līdz ar to, ja jums ir tīmekļa vietne, kuras mērķauditorija ir patērētāji dalībvalstī, un kopumā visos gadījumos, kad jūs reklamējat vai piedāvājat preces vai pakalpojumus citās dalībvalstīs, jums jāievēro tās valsts patērētāju tiesību aizsardzības standarti, uz kuru jūs vēršat savu darbību.

Kādos gadījumos uzskata, ka uzņēmējdarbība ir vērsta uz patērētājiem, kas dzīvo citās dalībvalstīs?

Eiropas Savienības Tiesa ir noteikusi vairākus kritērijus, kuru saraksts nav izsmēlošs, lai noteiktu, vai saimnieciskā vai profesionāla darbība ir "vērsta" uz kādu konkrētu dalībvalsti. Šādi kritēriji paredz tādas valodas vai valūtas izmantošanu, kas atšķirīga no jūsu uzņēmuma reģistrācijas dalībvalstī parasti izmantotās valodas vai valūtas, starptautiskā koda pievienošanu

tālruņa numuram, pirmā līmeņa domēna nosaukumu, kas neattiecas uz uzņēmuma reģistrācijas dalībvalsti¹¹.

Ja jūsu uzņēmējdarbība nav vērsta uz citām ES valstīm un patērētājs no citas ES dalībvalstis vēršas pie jums pēc savas iniciatīvas, tad piemērojams jūsu nacionālais tiesību akts.

Ko tas jums nozīmē praksē?

Kādas valsts tiesības būs piemērojamas jūsu pārrobežu līgumiem?

Pirmais iespaids ir tāds, ka mazam tirgotājam varētu būt sarežģīti nodrošināt atbilstību likumiem visās dažādajās valstīs, kur atrodas viņu patērētāji. Tas var būt šķērslis dažiem tirgotājiem piedāvāt savas preces un pakalpojumus pāri robežai. Tomēr praksē:

1. ES tiesību akti saskaņo būtisku daļu no patērētāju tiesību aizsardzības tiesību aktiem. Tas nozīmē, ka principā, vienādi noteikumi ir piemērojami visā Eiropas Savienībā;
2. pat tad, ja dažās komponentēs starp dalībvalstīm tomēr ir atšķirības, tas nenozīmē, ka jums nedrīkst būt līgumu ar patērētājiem, kas izstrādāti saskaņā ar jūsu valsts jurisdikciju – kā iepriekš skaidrots, jūs varat vienoties ar patērētāju par citas valsts jurisdikcijas piemērošanu, un šajā gadījumā jums jāievēro tikai tās patērētāja dzīvesvietas dalībvalsts tiesību aktu normas, kuras ir obligātas;
3. praksē tas nozīmē, ka citas dalībvalsts obligātās tiesību aktu normas būs jums būtiskas tikai tajā gadījumā, ja tās vairāk aizsargā patērētāju nekā jūsu jurisdikcija vai jurisdikcija, par kuras

piemērošanu jūs esat vienojušies ar patērētāju. Piemēram, varētu būt gadījumā, kad patērētāja jurisdikcijā likumiskās garantijas laiks ir garāks par to, ko paredz jūsu valsts jurisdikcija;

4. pateicoties “Consumer Law Ready” projekta mācību moduļiem, jūs iepriekš zināsi, kādas papildu prasības varētu būt piemērojamas katrā konkrētajā dalībvalstī, uz kuru ir vērsta jūsu uzņēmējdarbība;
5. jautājums par to, kurš likums jāpiemēro, bieži vien ir būtisks tikai domstarpību gadījumā ar patērētāju. Daudzas domstarpības var atrisināt draudzīgā veidā, kā arī izmantojot jūsu uzņēmuma sūdzību izskatīšanas mehānismu.

Ja saistībā ar šādu pārrobežu līgumu rodas strīds, kura tiesa ir uzskatāma par kompetentu to risināt?

Ja jūs piedāvājat preces vai pakalpojumus patērētājiem citā ES dalībvalstī un jums rodas strīds ar patērētāju no šīs ES dalībvalsts, jums jāpatur prātā, ka kompetentā tiesa strīda izšķiršanai vienmēr ir patērētāja dzīvesvietas valsts tiesa. Patērētāju nevar iesūdzēt citas valsts tiesā, un, ja jūsu līguma noteikumos šāda iespēja ir iestrādāta, jums var draudēt bargas soda sankcijas. Patērētājam turpretim ir iespēja iesūdzēt jūs arī jūsu valsts tiesā.

Piemērs. Ja jūs esat Latvijas tirgotājs, kurš bāzējas Rīgā un pārdod preces patērētājiem Lietuvā, savos līgumu noteikumos jūs nevarat noteikt, ka strīdu gadījumā vienīgās kompetentās tiesas ir Latvijas tiesas.

¹¹ Plašāku informāciju var gūt no apvienotajām lietām C 585/08 un C 144/09 Pēters Pammers [Peter Pammer] un “Hotel Alpenhof” GesmbH Tiesā.

Direktīva par digitālā satura un digitālo pakalpojumu piegādes līgumiem īsumā

Direktīva (ES) 2019/770 on certain aspects concerning contracts for the supply of digital content and digital services entered into application in January 2022. Below you can find the main elements of it:

1) Priekšmets:

Digitālais saturs un digitālie pakalpojumi aptver plašu produktu klāstu, piemēram, video, mūzikas failus, programmatūru, tiešsaistes pasākumus, tērzēšanas aplikācijas, sociālos medijus u.t.t.

Jaunie noteikumi pasargās patērētājus gadījumos, kad **digitālajam saturam un digitāliem pakalpojumiem** piemīt trūkumi vai tie kā citādi neatbilst tam par ko bija vienošanās līgumā, piemēram:

- lejupielādēta mūzika, mobilā aplikācija straumēšanas platformai, kura nestrādā patērētāja viedtālrunī,
- datorprogramma pēkšņi pārstāj darboties u.c.

Šajos gadījumos patērētājam būs tiesības uz šādiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem:

- lūgt novērst trūkumu,
- ja problēma joprojām pastāv, tad: saņemt cenas samazinājumu vai izbeigt līgumu un saņemt atmaksu.
 - o saņemt cenas samazinājumu, vai
 - o izbeigt līgumu un saņemt atmaksu.

Līdz 2022. gada janvārim, šāda aizsardzība ES līmenī bija pieejama tikai attiecībā uz ķermeniskām precēm saskaņā ar direktīvu 1999/44/ES par dažiem patēriņa preču pārdošanas aspektiem un saistītajām garantijām, kura šobrīd ir atcelta.

Turklāt, daudzos gadījumos patērētāji nemaksāja par pieeju daudziem digitāliem pakalpojumiem un digitālajam saturam, bet tā vietā sniedza savus personas datus (piemēram, izveidojot profilu sociālajos medijos). Saskaņā ar jauniem Digitālā satura direktīvas noteikumiem, patērētājiem būs tiesības izmantot tiesiskās aizsardzības līdzekļus digitālā pakalpojuma un digitāla satura neatbilstības gadījumā pat, ja viņi nemaksāja par to naudā, bet sniedza savus personas datus.

2) Vienādi noteikumi visā ES

Direktīva pilnībā saskaņo:

- atbilstības kritērijus,
- tiesiskās aizsardzības līdzekļus neatbilstības gadījumā,
- noteikumus par tirgotāju atbildību,
- noteikumus par pierādīšanas pienākuma sadali un attiecīgos pušu pienākumus neatbilstības gadījumā un,
- digitāla satura un digitāla pakalpojuma modificēšanu.

Citi aspekti tiks regulēti dalībvalstu līmenī. Lai saņemtu vairāk informācijas, lūdzam iepazīties ar attiecīgu dalībvalstu tiesību aktiem, kuri ievieš direktīvas prasības. Jūs varat atrast tos Eiropas Komisijas mājaslapā.

Pielikumi

1. pielikums: Patēriņa preču pārdošanas un garantiju direktīvas ieviešana dalībvalstu tiesību aktos

Zaļā krāsā ir iekrāsotas tās dalībvalstis, kas patērētāju aizsardzībai darījušas vairāk nekā prasīts saskaņā ar Direktīvas 199/44/EK obligātajiem standartiem

PPD direktīvas svarīgākie noteikumi				
Dalībvalstis	Likumiskās garantijas ilgums (gados)	Patērētāja pienākums paziņot par neatbilstību ¹²	Laiks, pēc kura pierādīšanas pienākumu uzliek pretējai pusei	Tiesiskās aizsardzības līdzekļu hierarhija
Austrija	2	Nē	1 gads	Jā
Beļģija	2	Jā ¹³	1 gads	Jā
Bulgārija	2	Jā ¹⁴	1 gads	Jā
Horvātija	2	Jā	1 gads	Pēc izvēles
Kipra	2	Jā	1 gads	Jā
Čehijas Republika	2	Jā ¹⁵	1 gads	Jā
Dānija	2	Jā	1 gads	Jā ¹⁶
Igaunija	2	Jā	1 gads	Jā ¹⁷
Francija	2	Nē	2 gadi	Jā
Vācija	2	Nē	1 gads	Jā
Grieķija	2	Nē	1 gads	Pēc izvēles
Ungārija	2	Jā	1 gads	Jā
Īrija	6*	Nē	1 gads	Jā + īstermiņa tiesības noraidīt ¹⁸
Itālija	2	Jā	1 gads	Jā
Latvija	2	Jā	1 gads	Jā ¹⁹
Lietuva	2	Jā ²⁰	1 gads	Pēc izvēles
Luksemburga	2	Jā ²¹	1 gads	Yes ²²

¹² Vienkāršības labad šajā tabulā ir iekļauta informācija par patērētāja paziņošanas pienākumu, lai gan, strikti runājot, direktīva neparedz paziņošanas pienākumu, bet drīzāk ļauj dalībvalstīm tādu noteikt.

¹³ Tirgotājs un patērētājs var vienoties, ka patērētājam jāpaziņo par neatbilstību divu mēnešu laikā pēc tam, kad viņš to ir ievērojis. Wet betreffende de bescherming van de consumenten bij verkoop van consumptiegoederen/Loi relative à la protection des consommateurs en cas de vente de biens de consommation (2004), skatīt http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/loi_a.pl?language=nl&caller=list&cn=2004090138&la=n&fromtab=wet&sql=dt=%27wet%27&tri=dd+as+rank&rech=1&numero=1

¹⁴ Skatīt Patērētāju aizsardzības likuma 126. pantu. Tomēr par šādu noteikumu nav oficiāli ziņots Eiropas Komisijai.

¹⁵ Čehijā likums nosaka, ka patērētājam bez liekas kavēšanās jāpasazinās ar tirgotāju pēc defekta atklāšanas. Likums Nr. 89/2012 Likumkrājums, Jaunais Civilkodekss ("Nový občanský zákoník", un NCC).

¹⁶ Dānijā patērētājs var prasīt naudu atpakaļ nopietna defekta gadījumā, bet nevar to darīt, ja pārdevējs piedāvā viņam izstrādājumu salabot vai nomainīt. Preču pārdošanas likuma (Købelov) 78. pants.

¹⁷ Igaunijas regulējums pamatojas uz brīvu tiesiskās aizsardzības līdzekļa izvēli, bet tomēr dod pārdevējam iespēju novērst defektu, salabojot preci vai to nomainot.

¹⁸ S.I. No. 11/2003 - European Communities (Certain Aspects of the Sale of Consumer Goods and Associated Guarantees) Regulations 2003, <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2003/si/11/made/en/print>

¹⁹ Pēc regulējuma maiņas 2015. gadā.

²⁰ Patērētājam ir pienākums paziņot saprātīgā laikā saskaņā ar 2000. gada 18. jūlija Civilkodeksa Nr. VIII-1864 6.327. pantu.

PPD direktīvas svarīgākie noteikumi				
Dalībvalstis	Likumiskās garantijas ilgums (gados)	Patērētāja pienākums paziņot par neatbilstību	Laiks, pēc kura pierādīšanas pienākumu uzliek pretējai pusei	Tiesiskās aizsardzības līdzekļu hierarhija
Malta	2	Yes	1 year	Yes
Polija	2	Nē	1 gads	Jā ²³
Portugāle	2	Jā	2 gadi	Pēc izvēles
Rumānija	2	Jā	1 gads	Jā
Slovākija	2	Jā	1 gads	Jā
Slovēnija	2	Jā	1 gads	Pēc izvēles
Spānija	2	Jā	1 gads	Jā
Zviedrija	3	Jā	1 gads	Jā
Nīderlande	Nav noteikta laika ierobežojuma	Jā	1 gads	Jā

*Pārdevēja saistības šajās valstīs ierobežo tikai noilguma termiņš.

²¹ Patērētājam jāinformē pārdevējs par jebkuru preces neatbilstību "saprātīgā laikā", bet tā kā šis laiks nav noteikts, ar to faktiski saprot divus gadus pēc piegādes. Saskaņā ar L212-6. panta 2. apakšpunktu ir vēl viens divu gadu ilgs termiņš, lai celtu prasību par garantijas izpildi; tas sākas ar brīdi, kad patērētājs paziņo tirgotājam par preces neatbilstību.

²² Pārdevējam jāizpilda patērētāja prasījums viena mēneša laikā. Ja viņš to neveic, patērētājs var pieprasīt preces apmaiņu un saņemt atpakaļ pilnu preces cenu, vai arī paturēt preci un saņemt daļēju kompensāciju. Patērētājs var gūt vēl papildu atlaides par kaitējumu, ja viņš var iesniegt pierādījumus, ka preces neatbilstības dēļ patērētājam radušies papildu izdevumi vai prece bijusi bīstama veselībai.

²³ Polijas regulējums, ko piemēro kopš 2014. gada decembra, pamatojas uz brīvu tiesiskās aizsardzības līdzekļu izvēli, tomēr dodot pārdevējam iespēju risināt kļūmi, salabojot preci vai to nomainot.

2. pielikums - Dalībvalstu tiesību aktu komponentes, kas paredz vairāk nekā Pārdošanas un garantiju direktīva 1999/44/EK (skatīt zaļo iekrāsojumu)

Dalībvalstis	Garantijas veids un likumiskās garantijas laiks (gados)	Likumiskās garantijas laika apturēšana trūkuma novēršanas/apmaiņas laikā	Konkrētais laiks, kas atvēlēts preču trūkuma novēršanai vai apmaiņai	Rezerves daļas -rezerves daļu turēšanas pienākums	Rezerves daļas -patērētāju informēšanas pienākums
Austrija	Vienāds (2 gadi)	Jauns termiņš	Saprātīgā laikā	Nē	Nē (apgriezta) ²⁴
Beļģija	Vienāds (2 gadi)	Jā	Saprātīgā laikā	Nē	Nē
Bulgārija	Vienāds (2 gadi)	Jā	Viena mēneša laikā	Nē	Nē
Horvātija	Vienāds (2 gadi)	Jauns termiņš	Saprātīgā laikā	Nē	Nē
Kipra	Vienāds (2 gadi)	Jā	Saprātīgā laikā	Nē	Nē
Čehijas Republika	Vienāds (2 gadi)	Nē	30 dienas	Nē	Nē
Dānija	Vienāds (2 gadi)	Jauns termiņš ²⁵	Saprātīgā laikā	Nē	Nē
Igaunija	Vienāds (2 gadi)	Jauns termiņš	Saprātīgā laikā ²⁶	Nē	Nē
Somija	Atšķirīgs	Nē	Saprātīgā laikā	Nē	Nē
Francija	Vienāds (2 gadi)	Nē	1 mēnesis	Jā	Jā
Vācija	Vienāds (2 gadi)	Nē	Saprātīgā laikā	Nē	Nē
Grieķija	Vienāds (2 gadi)	Jauns termiņš	Saprātīgā laikā	Jā	Nē
Ungārija	Vienāds (2 gadi)	Jauns termiņš ²⁷	15 dienas	Nē	Nē
Īrija	Noilgums (6 gadi)	Jā	Saprātīgā laikā	Nē	Nē

²⁴ Austrijā gadījumos, kad tas uzskatāms par svarīgu, pārdevējam jāinformē pircējs par to, ka rezerves daļas nav pieejamas (gadījumos, kad patērētājs varētu šo informāciju izmantot, lai izvēlētos precī, kurai ir pieejamas rezerves daļas).

²⁵ Divi gadi apmaiņas gadījumā, trīs gadi trūkuma novēršanas gadījumā.

²⁶ Igaunijā uz patērētāja jautājumu vai sūdzību jāsniedz atbilde 15 dienu laikā, bet nav termiņa, līdz kuram jāizpilda patērētāja prasījums.

²⁷ Trūkuma novēršanas gadījumā likumisko garantiju aptur, apmaiņas gadījumā piešķir jaunu garantijas laiku.

Member States	Garantijas veids un likumiskās garantijas laiks (gados)	Likumiskās garantijas laika apturēšana trūkuma novēršanas/apmaiņas laikā	Konkrētais laiks, kas atvēlēts preču trūkuma novēršanai vai apmaiņai	Rezerves daļas - rezerves daļu turēšanas pienākums	Rezerves daļas - patērētāju informēšanas pienākums
Itālija	Vienāds (2 gadi)	Jā	Saprātīgā laikā	Nē	Daļēji
Latvija	Vienāds (2 gadi)	Jā	Saprātīgā laikā ²⁸	Nē	Nē
Lietuva	Vienāds (2 gadi)	Jā	Saprātīgā laikā	Nē	Nē
Luksemburga	Vienāds (2 gadi)	Jā	1 mēnesis	Nē	Nē
Malta	Vienāds (2 gadi)	Jā	Saprātīgā laikā	Jā	Nē
Polija	Vienāds (2 gadi)	Jauns termiņš ²⁹	Saprātīgā laikā	Nē	Nē
Portugāle	Vienāds (2 gadi)	Jauns termiņš ³⁰	30 dienas	Jā	Nē
Rumānija	Vienāds (2 gadi)	Jā	15 dienas	Jā (ražotājiem)	Nē
Slovākija	Vienāds (2 gadi)	Jauns termiņš ³¹	30 dienas	Nē	Nē
Slovēnija	Vienāds (2 gadi)	Jauns termiņš ³²	8 dienas	Jā	Jā
Spānija	Vienāds (2 gadi)	Jauns termiņš ³³	Saprātīgā laikā	Jā	Nē
Zviedrija	Vienāds (3 gadi)	Nē	Saprātīgā laikā	Jā (noteiktos gadījumos) ³⁴	Nē
Nīderlande	Atšķirīgs	Jā	Saprātīgā laikā	Nē	Nē

²⁸ Par saprātīgu laiku parasti uzskata 30 dienas; tāpēc nav likumā precīzi noteikta laika.

²⁹ Tikai apmaiņas gadījumā, uz trūkuma novēršanu neattiecas.

³⁰ Tikai apmaiņas gadījumā, uz trūkuma novēršanu neattiecas.

³¹ Tikai apmaiņas gadījumā, uz trūkuma novēršanu neattiecas.

³² Tikai apmaiņas gadījumā, uz trūkuma novēršanu neattiecas.

³³ Trūkuma novēršanas gadījumā likumisko garantiju aptur, apmaiņas gadījumā piešķir jaunu garantijas laiku.

³⁴ Ja rezerves daļu un palīgmateriālu trūkums apgrūtinā preces lietošanu un patērētājam, izdarot pirkumu, bija pamats domāt, ka prece būs lietošanai derīga, uzskata, ka precei ir defekts saskaņā ar noteikumiem par faktiskiem preču defektiem Patēriņa preču pārdošanas likumā (1990:932).

Consumer Law Training for European SMEs

Funded by
the European Union

consumerlawready.eu